ה: שלשים ושש פרק ראשון כריתות

וכי נם ג' נעשה כו. שאתה מתמיה שאינו ספק אפילו לסוף אהכן וכנוי כל ז' ימי המלואים כדמפרש בפ"ק דיומא (דף ה.) שכעת ימים ימלא את ידכם (ויקרא ח) ואיתקש משיחה לריבוי דכתיב למשחה בהם ולמלא את ידם (שמות כט); **וכי לי לדורותיכם.** אלמא כולהו י"ב לוגין דקיימי לעתיד לבוא: **יהויקים.** היה גדול מיהואחז ג' שנים דכתיב בו (מלכים ב כג) (ה) יהואחז בן עשרים ושלש שנים היה במלכו וג' חדשים מלך ויהויקים כתיב (שם) בן עשרים וחמש שנה היה במלכו ונמצא יהויקים גדול מיהואחז ג' שנים כך שניה בסדר עולם: **כזמן שאנוס בישראל.** הוי המלכות יהויקים ולא בעי משיחה אבל כי איכא מחלוקת בתחלה: **ומלכי ישראל.** משכא דוד אבל שאול נמשח: **ומפני מחלוקתו של יורם** (שם) (ו) **נמשח כו'.** דבאלמא מלך בן מלך דבית דוד כי איכא מחלוקת נפקא לן מקראי דהבל בתלמיה קמייתא למשיחה אבל מלכי ישראל לא חזו למשיחה כלל: **כאפרסמא דכיא.** נמשח ולא בשמן המשחה: ה"ג [**ואמר** (ו) **רבי יוחנן הוא יהואחז לדקיהו הוא שלום: ופא דדרי תשיב ליה.** לתשיב אליו וכרבינו: **דמלך**

ג) וכי נם אחד נעשה בשמן המשחה והלא נסים הרבה נעשו בו מתחלתו ועד סופו תחלתו לא היה אלא א"ב לוג ובו נמשח המשכן וכליו ואהרן ובניו כל שבעת ימי המלואים ובו נמשחו כהנים גדולים ומלכים וכולו קיים לעתיד לבא שנאמר ישמן משחת קדש יהיה זה לי לדורותיכם ד) זה בגימטריא "ב לוגין הויין ת"ר ² ויקח משה את שמן המשחה וימשח את המשכן וגו' רבי יהודה אומר שמן המשחה שעשה משה במדבר הרבה נסים נעשו בו מתחלתו ועד סופו תחלתו לא היה אלא א"ב לוגין ה) כמה יורה בולעת כמה עיקרין בולעין כמה האור שורף ובו נמשח משכן וכליו אהרן ובניו כל ז' ימי המלואים ובו נמשחו כהנים גדולים ומלכים ²אפי' כהן גדול בן ב"ג טעון משיחה ²ואין מושחין מלך בן מלך ²ואם תאמר מפני מה משחו את שלמה ²מפני מחלוקת אדוניה ואת יהואש מפני ²ו עלתיה ואת יהואחז מפני יהויקים אחיו שהיה גדול ²ו מאחיו

שתי שנים אמר מר ואפי' כ"ג בן כ"ג ²ו) טעון משיחה מנלן דכתיב ²והכהן המשיח ²ו) תחתיו מבניו נימא קרא והכהן(ה) ²ו) שתחתיו מבניו מה המשיח הא ²ו) דאפי' מבניו ההוא דמשח הוי כ"ג אי לא משח לא הוי כ"ג אמר מר אין מושחין מלך בן מלך מנלן אמר רב אחא בר יעקב דכתיב ²למען אריך ימים על ממלכתו הוא ובניו ²ו) (כל הימים) ירושה היא ומפני מה משחו את שלמה מפני מחלוקת אדוניה מנלן דכי ²ו) אתי מחלוקת בעי משיחה ולא כל דבעי מלכא מורית ליה מלכותא אמר רב פפא אמר קרא ²בקרב ישראל בזמן ששלום בישראל תנא אף יהוא בן נמשי לא נמשח אלא מפני מחלוקת יורם בן אחאב אמאי תיפוק ליה דמלך ראשון הוא חסורי מיחסרא והכי קתני המלכי בית דוד מושחין מלכי ישראל אין מושחין ואם תאמר מפני מה משחו יהוא בן נמשי מפני מחלוקת יורם בן אחאב אמר מר מלכי בית דוד מושחין ואין מלכי ישראל מושחין מנלן דכתיב ²קום משחהו כי זה הוא זה טעון משיחה ואין אחר טעון משיחה אמר מר מפני מחלוקת יורם ומשום מחלוקת בן אחאב ²ו) נמעל בשמן המשחה כדאמר רב פפא ²באפרסמא דכיא ה"נ באפרסמא דכיא ואת יהואחז מפני יהויקים שהיה גדול ממנו שתי שנים ומי קשיא והכתיב ²ובני יאשיה הבכור יוחנן והשני יהויקים והשלישי צדקיהו והרביעי שלום וא"ר יוחנן ²ו) הוא יהואחז (הוא) צדקיהו הא שלום אלא לעולם יהויקים קשיש ²ו) ואמאי קרי ליה בכור שהוא בכור למלכות ומי מוקמינן זוטא קמי קשישא והכתיב ²ואת הממלכה נתן ליהורם כי הוא הבכור והוא ²ממלא מקום אבותיו הוה ²ו) אמר מר הוא שלום הוא צדקיה ²ו) והא בדרי קחשיב ²ו) ומאי קרי ליה שלישי שהוא שלישי לבנים ²ו) ומאי קרי ליה רביעי שהוא רביעי למלכות משום דמלך יכניה בתחלה מלך יהואחז הוא ²ו) וסוף מלך יהויקים וסוף מלך יכניה וסוף מלך צדקיה ת"ר ²ו) הוא שלום הוא צדקיה ולמה נקרא שמו שלום שהיה ²ו) שלם במעשיו דבר אחר שלום ששלם מלכות בית דוד בימיו ומה שמו מתניה שמו שנאמר ²וימלך ²ו) את מתניה דודו תחתיו ויסב שמו צדקיה דאמר לו יה יצדיק עליך את הדין אם תמרוד בי שנאמר ²ו) ²ויביאהו בבלה ²כתיב ²ו) וגם במלך נבוכד נאצר ²ו)מלך בבל מרד אשר השביעו באלהים ²ו)ומי הוה שמן המשחה והתניא ²משנגנז ארון נגנז צנצנת המן וצלוחית שמן המשחה ומקלו של אהרן שקדים ופרחים וארגז ששגרו פלשתים דורון לאלהי ישראל שנאמר ²ו) הזהב אשר השיבותם לו אשם תשימו בארגז מצדו ומי גנזו ישיה מלך יהודה גנזו שנאמר ²ו) ויאמר כו) המלך אל הכהנים תנו את ארון הקדש ואמר רבי אלעזר אתיא שם שם אתיא דורות דורות אתיא משמרת משמרת אמר רב פפא באפרסמא דכיא ת"ר ²ו) ²מושחין את המלכים כמין נזר ²ואת הכהנים ²כמין כי אמר רב מנשיה כמין כי יוני תני חדא בתחלה מציק שמן על ראשו ואחר כך נותן לו שמן בין ריסי עיניו ותני אחריתי בתחלה נותן לו שמן בין ריסי עיניו ואחר כך מציק לו שמן על ראשו תנאי היא איכא למאן דאמר משיחה עדיפא ואיכא למאן דאמר ציקה עדיפא מאי טעמא דמ"ד ציקה עדיפא שנאמר ²ו) ויצק משמן המשחה על ראש אהרן (ה) ²ו) ומאן דאמר משיחה עדיפא קסבר שכן נתרבה אצל כלי שרת והתיבת ויצק ולבסוף וימשח ה"ק מה טעם ויצק משום ²ומשח אותו לקדשו ת"ר ²כשמן הטוב כו) ²ו) ²היורד על הראש וגו' כמין שתי טיפין מרגליות היו תלויות לאהרן בזקנו אמר רב כהנא תנא כשהוא מספר עולות וישבות בעיקרי זקנו ועל דבר זה היה משה רבינו דואג שמא חס ושלום מעלתי בשמן המשחה יצתה בת קול ואמרה ²ו) בטל חרמון שיורד על הררי ציון מה טל אין בו מעילה אף שמן שיורד על זקן אהרן אין בו מעילה ועדיין אהרן היה דואג שמא משה לא מעל ואני מעלתי יצתה בת קול ואמרה לו ²ו) הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד מה משה לא מעל אף אתה לא מעלת ת"ר ²אין מושחין את המלכים אלא על המעיין כדי שתימשך מלכותן שנאמר ²ו) ויאמר המלך כו) (אל בניהו) וגו' והורדתם אותו עלי ²ו) ניחון (וגו') ומשח אותו שם ²ו) אמר רב אמי האי מאן דבעי לידע אי ²ו) משכא שתא אי לא מייתי שרגא בהלין עשרה יומין דבין ריש שתא לימא דביפורי וניתלי בביתא דלא נשיב ויקא אי משיך נהוריה נידע דמסיק שתיה ומאן דבעי נעביד עיסקי ובעי דנידע אי מצלח עיסקי אי לא נידבי תרנגולא אי שמין ושפר נידע דמצלח האי מאן דבעי ניפוק באורחא ובעי דנידע אי הדר לביתיה ניעול ניקום בביתא ²ו) ²דבהתא אם חזי בבואה

תוספות סלקי ²ראל אין בשתיה. מדוע ולילך לכתיב כיה מעינו זה טעון משיחה ולא אחר אמר שאול דיסר קודש לכן נמשח: **ממלא** מקום אבותיו הוי: ולפ"ז מרשע הוא שמא נאותו שעה כמו שמה כוי לפיך:

מקום שלון רלפי לתמיהה ומעלתי שם. והורדתם אותו אל ביתון. אלמא כמי מעיסה בל המעיין שם. ונתילי. ליקיר שם. אי משיך נהוריה. שלולם לו מן שבמקן לתוכו שם. נירבי תרנגולא. אל שם הוות עיסקא שם. אי שמין דשפר. אמשמנת ומסמתת שם. **בביתא דהבוא.** מיה מקין שם.

מסורת הש"ס

ג) יחזקאל כ"ז. ב) [מנחות פט. הוריות יא.]. ג) [ר"ש]. ד) [מנחות כ"ט]. ה) [הוריות יב.]. ו) [ר"ה כ"ה]. ז) [הוריות יא. יומא יומא ומאלה]. ח) [הוריות יב. יומא יומא]. ט) [מדרש מ"ר]. י) [הוריות שם ס"ם. מנחות שם. ס"ם]. יא) [ר"ל על הלכה יומא ומו]. יב) [מסמוך מלכ]. יג) [הוריות כ"ו]. יד) [הוריות מכל מעכ מעכ מעכ]. טו) [ר"ל נמעכ]. ט) [שמות כט].

עין משפט נר מצוה

לא א מדי פ"ח מהלכות כלי המקדש הל"ב:
לם ב מדי שם הל' ז:
מ ג ד מדי שם הל' יא:
מא ה מדי שם הל' ז:
מב ו מדי שם הל' יא:
ז מדי פ"ב מהלכות כלי המקדש הל"ב:
מג ח מדי פ"ב מהל' בית המקדש הל"ח:
מד ט מדי פ"ח מהל' כלי המקדש הל' יב:
מה כ מדי שם הל' יא:

תורה אור השלם

1. ואל בני ישראל תדבר לאמר שמן משחה קדש יהיה זה לי לדרתיכם: שמות ל לא
2. ויקח משה את שמן המשחה וימשח את המשכן ואת כל אשר בו ויקדש אתם: ויקרא ח י
3. והבוקר המשיחי תתיצ מכניר יעמדה אתה חק שולם לבי בחלל מקומי: ויקרא ז טו
4. לבלתי רום לבבו מאחיו ולבלתי סור מן המצוה ימין ושמאול למען יאריך ימים על ממלכתו הוא ובניו בקרב ישראל: דברים יז ב
5. לבלתי רום לבבו מאחיו ולבלתי סור מן המצוה ימין ושמאול למען יאריך ימים על ממלכתו הוא ובניו בקרב ישראל: דברים יז ב
6. וישלח ויביאהו והוא אדמוני עם יפה עינים וטוב ראי ויאמר יי קום משחהו כי זה הוא: שמואל א טז יב
7. ובני ישאיהו הבכור יואב השני יחדיקום השלישי צדקיהו הרביעי שלום:

דברי הימים ג טו

8. ויתן להם אביהם מתנות רבות לבסף ולזהב ולמגדנות עם ערי מצרות בייהודה ואת הממלכה נתן ליהורם כי הוא הבכור: דברי הימים ב כא ג
9. וימלך מלך בבל את מתניה דודו תחתיו ויסב את שמו צדקיהו: מלכים ב כד יז
10. ולתשובת השנה שלח המלך נבוכדנאצר ויבאהו בבלה עם כלי חמדת בית יי וימלך את צדקיהו אחיו על יהודה וירושלם:

דברי הימים ב לו י

11. וגם במלך נבוכדנאצר מרד אשר השביעו באלהים ויקשה את ערפו ואמץ את לבבו משוב אל יי אלהי ישראל: דברי הימים ב לו יג
12. ולקוחים את ארון יי ונתתם אתו אל הענלה ואת כלי הזהב אשר השבתם לו אשם תשימו בארגז מצדו ושלחתם אתו ולכו:

שמואל א ו ח

13. ויצק משמן המשחה על ראש אהרן וימשח אתו לקדשו: ויקרא ח יב
14. כשמן הטוב על הראש ירד על הזקן זקן אהרן שירד על פי מדותיו: תהלים קלג ב
15. בטל חרמון שירד על הררי ציון כי שם צוה יי את הברכה חיים עד העולם:

תהלים קלג ג

16. שיר המעלות לדוד הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד: תהלים קלג א
17. ויאמר המלך להם קחו עמכם את עבדי אדוניכם והרכבתם אם שלמה בני על הפרדה אשר לי והורדתם אותו אל גיחון ומשח אתו שם צדוק הכהן ונתן הבוא למלך על ישראל והקעתם בשופר ואמרתם יחי המלך שלמה:

מלכים א א לג-לד

שיטה מקובצת

א) לוגין וראה במה: ב) כן מלך. בירושלמי הסיטה בפרק מלחמות.
מלחמה בפיק מקרא. ג) מפני מחלוקתו של עליה: ד) גדול ממני שתי שנים חיקת מאחיו נמחק: ה) כהן גדול. עי' תוס' מנחות ע"ד נא ע"ב: ו) מגלן דכתיב והכהן המשיח אשר יהיה תחתיו כו'. ובמנחות דקרא לא מצי לאוכיח דאיכא לסיכה דיש אותו שיהיה נמשח: ז) קמ"ל ס"א דבני מלכות יהויקים ל' משח כו': ח) דכי איכא מחלוקת תיבת מלכות אי' נמחק: ט) אחאב ומעיל בשמן: י) יחזקן. ביים רשי"ד דיל יחזקן הוא יהואחז צדקיהו הוא שלום: יא) קשיש אפאי קיר אות ד נמחק: יב) הוה יהויקים ב"ל הוה ממלא מקום אבותיו: יג) קחשיב אבאי קיר אות ה' נמחק: יד) לכנים אפאי קיר אות ה' נמחק: טו) עי' בחתיכין: יז) שהיה נמשלים במעשיו ד"א שלום שלם בעשיו: יח) תיבות מלך בבל נמחק: יט) ובלהתיה לה שמן: כ) ואמר ללרים הכבנים לכל ישראל הקדושים לה' תור אם ארון הקדש בבית אשר בנה שלמה בן דוד מלך ישראל: כא) ת"ר כיצד מושחין את כה' הכהנים כמין כי מאי כי אמר רב מנשיה כמין כי: כב) אהרן ומשמה אחיו לקרישי ומאן: כג) השבע על הראש יורד על הזקן זקן אהרן ובני איתא מדרש לכך כתיב שתי טפטפים זקן לה' שהיה עם הטוב ובני שהי מרגליות היורד ויורד שיפין נמחק: כד) המלך להם קחו עמכם ובני יהודיתם אותו אל ביתון ומשח אותו תיבות אל ביתון ומשח הטוב נמחק: כה) אי מסיק שמה אי לא לייתי שרגא: כו) בביתא דהבריא תיבת דבהתא ליש רק כתוב דחבריי הנמחק שם א"ת: כז) נמעול כי דבשלמה: כח) יחזקי הוא יהואחז [אאיה תיבת רבי הוא שם כעל המירמה עכ"ה]: כט) אם ארון הקדש בבית אות ה' נמחק: ל) בביתא דהבריא תיבת דבהתא ליש:

מוסף רש"י

טעון משיחה. אף לא מקצת בשמן לא מה כ"ג. המשיח הריוח ר"ל. מפני מחלוקת. לסיכה לחיכה מחלוקת כמי משיחה שם. על המלכות הוא הבניי. המשמ יריוקה היא לשם כתרם שמוריש מלוכותא. תמיה מלך מלך שם. מורית ליה מלוכותא. תמיה מלך ראשון הוא. מתמשחו לאיש מלך בן מלך שם. זה. המלכות בית דוד. טעון משיחה. ואין אחר. שאינו ממלכי בית דוד טעון משיחה שם. בבור למלכות. שמלך ולחסן שם. ממלא מקום אבותיו הוה. דמי מלך לחמי הוה נמיך ממלא מקום אבותיו הוה ואתיב הוה שם. שלם במעשיו. לנדרים בחוט הוה בגל מעשים טובים שם. ומי הוה שמן המשחה. נימי יאלתן דקמני יאלתן מתמה מפני דאיקרים שם יב. תשימו בארגז מצדו. תלמה נבי לדרון הוה קלי ומתיל מסמיך לעמוד נגנו יומא יב. תנו את ארון הקדש. ולא המם קלי. תלמ נגנו שם. אתיא שם שם. דכתיב מתניו ויעבדהו לו שם ויבריחו אתו בעמודים ונו' ויבריחו אתו בעמודים. דכתיב כגנזה נגנו ולא תאמר לפני כי מחסורת לדורותיכם. ומאי כגנזה נגנו אם מחסה קבע ישים אם לי לדורותיכם. מה לגנזה נגנו תלף אף שמן המשחה נגנו הוריות שם. אתיא אתיא משמרת משמרת. אמרת מקלו של אהרן מלגלגת בחשמרת משמרת. דכתיב ויה לגנזה נגנו מרי יומא שם. באפרסמא דכיא. מתמי לא יומא שם. כמין נזר. דיהבר ליה מלכותא מלגלגתיה כלגלגה שם. כמין כי יוני. מתמיה לשמוח מלגלגנו כין ריסי עיניו ומעכן מלגלגנו על הראש ומולך עד שמגיע לעורף כמן יוני שם. בין ריסי עיניו. ישם מוחפים לכמן כמין כן יוני מדפרסנו שם. ויצק. ומשמן המשחה. והבר ומשמן שם. שכן נתרבה אצל כלי שרת. דהיה מעיתה מלא ליקה שם. משום ומשוח. דרשמת. כגר שם. בשרוא מספר. כשיהיה מוכר שם לחמים. עולות ויורשבות. מי מלא יתמיל שם. מעלתי בשמן המשחה. מעמעתי מי שכלגלגתני שם. ואני מעלתי. מתמ מלא מלי מן בשמן

הגהות הב"ח

(א) גמ' מתמ קרא והכהן תתחיו מלי"ל ולאת ב' נמחק: (ב) גמ' ריל ויא בדרי תקיב. נרבי ריל לקחשיב ליה לגבי מעמוד המחיב הסמי יהיקים הכלים מנין מי וכן כתיב לבניה בהוריות דף י"ב ע"ח: (ג) שם בחלב מלך יהואחז והדר מלך יהויקים והדר מלך יכניה והדר מלך צדקיה: (ד) שם על מלך מהכן יומשוח אותה לקדשו ומ"ל משיחה: (ה) רש"י ד"ה יהויקים וכי יהויקים מי בן כ"ג שנה יהואחז בחלבו וכי אמי מלכו: ג"ל נמחק.
ו) [שמות כט].

מוסף רש"י

טעון משיחה. אף לא מקצת בשמן לא מה כ"ג. המשיח הריוח ר"ל. מפני מחלוקת. לסיכה לחיכה מחלוקת כמי משיחה שם. על המלכות הוא הבניי. המשמ יריוקה היא לשם כתרם שמוריש מלוכותא. תמיה מלך ראשון הוא. מתמשחו לאיש מלך בן מלך שם. זה. המלכות בית דוד. טעון משיחה. ואין אחר. שאינו ממלכי בית דוד טעון משיחה שם. בבור למלכות. שמלך ולחסן שם. ממלא מקום אבותיו הוה. דמי מלך לחמי הוה נמיך ממלא מקום אבותיו הוה ואתיב הוה שם. שלם במעשיו. לנדרים בחוט הוה בגל מעשים טובים שם. ומי הוה שמן המשחה. נימי יאלתן דקמני יאלתן מתמה מפני דאיקרים שם יב. תשימו בארגז מצדו. תלמה נבי לדרון הוה קלי ומתיל מסמיך לעמוד נגנו יומא יב. תנו את ארון הקדש. ולא המם קלי. תלמ נגנו שם. אתיא שם שם. דכתיב מתניו ויעבדהו לו שם ויבריחו אתו בעמודים. דכתיב מתניו ויעבדהו לו שם ויבריחו אתו בעמודים. דכתיב כגנזה נגנו ולא תאמר לפני כי מחסורת לדורותיכם. ומאי כגנזה נגנו אם מחסה קבע ישים אם לי לדורותיכם. מה לגנזה נגנו תלף אף שמן המשחה נגנו הוריות שם. אתיא אתיא משמרת משמרת. אמרת מקלו של אהרן מלגלגת בחשמרת משמרת. דכתיב כיה לגנזה נגנו מרי יומא שם. באפרסמא דכיא. מתמי לא יומא שם. כמין נזר. דיהבר ליה מלכותא מלגלגתיה כלגלגה שם. כמין כי יוני. מתמיה לשמוח מלגלגנו כין ריסי עיניו ומעכן מלגלגנו על הראש ומולך עד שמגיע לעורף כמן יוני שם. בין ריסי עיניו. ישם מוחפים לכמן כמין כן יוני מדפרסנו שם. ויצק. ומשמן המשחה. והבר ומשמן שם. שכן נתרבה אצל כלי שרת. דהיה מעיתה מלא ליקה שם. משום ומשוח. דרשמת. כגר שם. בשרוא מספר. כשיהיה מוכר שם לחמים. עולות ויורשבות. מי מלא יתמיל שם. מעלתי בשמן המשחה. מעמעתי מי שכלגלגתני שם. ואני מעלתי. מתמ מלא מלי מן בשמן

רבינו גרשום

לוקה שלש. דקסבר תדיריהו לאו בקרש כתיבי וחדיב שלש. וכרבנן הוה יכול רב ששת (יכ"ל) לתרוצי דאמרי חייב שתים בחלב דקרשים אבל הא דאוקמיה דבר יהודה פשוט דקרשים דבריהם פשוט דקרשים דבריהם מחייב אחלב שתים בשום בר' לאיין הייבו ב' שמות בחלב אחד: אי' רבי משום רבותא קאמרת הוקמה בר' שמעאל דאמר דאחלב לוקה שלש. וכי אבל ב' שמות לוקה אלא אמאי לא אוקמה בר': (ה) השתא נמי בר' יהודה לא מיתקרא הוא אמר בר'. מאי רבותא קמ"ל בריהא דחייב שתים: אבא ריש לקיש. דתולין בבי' מתחיין בלוחר בבי' המתחיין א' עלי ה': מבשחל בבי' בשלילין א' עלי ה': אבל אמר ריש לקיש. [שני שמות] דמשום חיב חייב שתים בדר' יהושע דאמר בהא מסכת בפרק אמרו לו. אמר ר' יהושע שמעתי באוכל מזבח אחד בהמשה בתמרין בתעלם אחר חייב על כל אחד ואחד] משום מעילה קמבר המתיין בתלין. ליישנא בגין דאכל חלב דקרקים ודבריהם קמ"ל דחייב שתים ודלא בר' יהודה דאמר שלים: מחבין עלה הא רבותא קמ"ל דלא חיב אף כאן נמי מאי נמי דאכל חלב דשור ובשר ונבשר יצו דר' שמעאל דאמר דלוקה שלש ודאי דקמי חייב שתים דאכל חלב בלבד ושור ובשר אלא אמאי לא אוקמה בר'. דהא מודה שאינו חייב אלא חטאת אחלב השתא נמי בר' יהודה בר' אלא דראי אחת משום חלב ואחת משום קדש. ישתא נמי מיתוקמא בר' יהודה בריהא ובין לרבנן ובין לר' שמעאל דמאי רבותא קמ"ל. אלא אמר ריש לקיש. דבחבר קא מירי בריהא בגין דאכלו בבי' המתיין דר' יהודה ובין לרבנן דאכלו בבי' המתיין דר' יהודה בר' שמעאל אמר בחלב דקרקר דחייבו בקרשים בחיבי הרבנן סברי חד בחול קא מירי בר' יהודה אלא בקרשים הלכך אינו לוקה אלא אחת משום חלב ואחת משום קדש: תריבי. חד בחילין חד בקרשים: דא' כתב בקרשים. הוה אמינא חולין לא ילמי מיתה דהיינו שמנא דבקרשים אסור חלב משום דחמיר דאמרינן דהיינו הלכך חלבו אסור וחייבין עליו אבל חלב חולין דלא חמיר אינא (מלומר) איסורא בעלמא (אימא) דאית ביה אבל חייבין חטאת לא לחבי כתב כל חלב שור וחייבין אבל חלב דחלב בלבד אבל חלב דחלב בלבד שור ודבר אחר. כלומר שתי דחי חלב חלב אחד. כלומר שתי חלב אחד. אמר ר' אבא אמר ר' יוחנן אין חלב מבלי אחר אחד שאם אכל חלב דחלב בלבד שור ודבר אחר. כלומר שתי דחי חלב חלב אחד. כלומר שתי חלב אחד. אמר ר' אבא אמר ר' יוחנן אין חלב מבלי אחר אחד שאם אכל חלב דחלב בלבד שור ודבר אחר. כלומר שתי דחי חלב